

proizlazi iz člana 5. Pravilnika o uslovima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora i Rješenja BHDCA o ispunjenosti uslova za produženje potvrde aerodromskog operatora za javnu upotrebu, u kojima se navodi da aerodrom kome je izdata potvrda za javnu upotrebu, u konkretnom slučaju JP "Aerodrom Mostar", mora u vrijeme otvorenosti, a to je, prema podacima iz Zrakoplovnih informacija AIP-a BiH, tokom cijele godine, i to od ponedjeljka do petka u periodu od 8.00 do 16.00 sati, biti dostupan svim osobama pod istim uslovima.

Također, u skladu s navedenim pravilnikom o uslovima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora i Potvrde za aerodrom, zaključeno je da je operator Međunarodne zračne luke - aerodrom Mostar, odnosno pravno lice koje njime upravlja, JP "Aerodrom Mostar", jer mu je izdata potvrda za aerodrom od BHDCA kojom je utvrđena njegova sposobnost za izvođenje operacija na aerodromu za javni saobraćaj, te je kao imalac potvrde za aerodrom - operator aerodroma za javnu upotrebu ujedno i vlasnik potvrde, u smislu člana 7. stav (2) ovog pravilnika, pa je u tom svojstvu, u skladu s članom 8. istog pravilnika obavezan da preduzme sve neophodne radnje i mjere kako bi aerodrom i zračni prostor koji čini sastavni dio aerodroma bio siguran za upotrebu, te da osigura da aerodromski objekti, oprema i zaposleno osoblje rade u skladu s uslovima i pravilima Potvrde za aerodrom.

Drugi pravni akt kojim je JP "Aerodrom Mostar" povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u 2014. godini jeste Budžet Federacije BiH za 2014. godinu kojim se Vlada Federacije BiH obavezala da će finansijski podržati JP "Aerodrom Mostar" u 2014. godini u iznosu od 430.000 KM za pokriće njegovih troškova poslovanja, jer, u skladu s odredbama člana 36. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, entiteti BiH imaju pravo i odgovornost za izgradnju i upravljanje aerodromima, te ovo pravo mogu prenijeti na bilo koje fizičko ili pravno lice. Iz navedenog proizlazi da se cjelokupno upravljanje Međunarodnom zračnom lukom - aerodromom Mostar, povjereno JP "Aerodrom Mostar", smatra uslugama od općeg ekonomskog interesa, jer da Vlada Federacije BiH ne finansira njegov rad, JP "Aerodrom Mostar" ne bi moglo poslovati zbog malog saobraćaja, pa bi u tom slučaju područje Federacije BiH koje pokriva Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar bez ovog aerodroma bilo izolirano od Evropske unije, jer s njom nije povezano brzim željeznicama ili pomorskim vezama, što bi uticalo na njen privredni razvoj. Navedeno je u skladu s odredbama tačke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03).

Također, Vijeće je na osnovu Ugovora o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima, zaključenog između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i JP "Aerodrom Mostar", koji predstavlja treći pravni akt kojim je JP "Aerodrom Mostar" povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u 2014. godini, i bilansa stanja i uspjeha navedenog preduzeća utvrdilo da iznos naknade ne premašuje iznos koji je nužan za pokrivanje dijela troškova nastalih prilikom izvršavanja obaveze pružanja javnih usluga, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumnu dobit prilikom ispunjavanja navedenih obaveza, te da su navedenim ugovorom određeni parametri za obračun, kontrolu i reviziju naknade za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, kao i da će Federalno ministarstvo prometa i komunikacija pratiti njegovo izvršenje i kontrolu sredstava putem izvještaja o utrošenim sredstvima transfera i na taj način osigurati da ne dođe do nenamjenskog trošenja sredstava i isplate prekomjerne naknade, te da će se od JP "Aerodrom Mostar", u slučaju nenamjenskog trošenja sredstava, zahtijevati

da u budžet Federacije BiH vrati iznos naknade koji je primio. Navedeno je skladu s odredbama čl. 5. i 6. Odluke Komisije.

Na kraju je Vijeće, s obzirom na to da promet putnika u 2012. iznosi 76.289 putnika, a u 2013. godini 68.939 putnika, utvrdilo da državna pomoć koja se dodjeljuje u obliku subvencije JP "Aerodrom Mostar" za pokriće dijela njegovih troškova poslovanja u 2014. godini ne narušava u većoj mjeri konkurenciju i ispunjavanje međunarodnih obaveza BiH, kao i da ispunjava uslove propisane odredbama člana 2. stav (1) tačka e) i člana 3. Odluke Komisije 2012/21/EU kojima je propisano da se državna pomoć u obliku naknada za pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa za aerodrome u kojima prosječni godišnji promet u periodu od dvije (2) finansijske godine koje prethode godini u kojoj je povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa ne prelazi 200 000 putnika izuzeta od obaveze o prijavljivanju predviđene u članu 108. stav 3. UFEU-a ako su ispunjeni uslovi postavljeni u ovoj odluci.

Slijedom navedenog, Vijeće je u postupku utvrdilo da je na državnu pomoć u obliku subvencije koja je dodijeljena JP "Aerodrom Mostar", i to u iznosu od 430.000 KM, moguće primijeniti izuzeće iz člana 6. stav 1. tačka c) Zakona koje se odnosi na državnu pomoć namijenjenu obavljanju usluga od općeg ekonomskog interesa, odnosno da je riječ o dozvoljenoj državnoj pomoći koju nije potrebno prijavljivati Vijeću na odobrenje.

Međutim, pošto je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija podnijelo zahtjev za ocjenu državne pomoći, Vijeće je, u skladu s navedenim, odlučilo kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Broj UP/I 06-26-1-12-2/14
29. decembra 2014. godine
Istočno Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća za državnu pomoć BiH
Mira Vujeva, s. r.

52

Na temelju članka 12. stavak (3) tačka a) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 10/12) i članka 193. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), rješavajući u postupku ocjene usklađenosti državne potpore s propisima o državnoj potpori, pokrenutom na temelju Zahtjeva Federalnog ministarstva prometa i komunikacija za odobrenje državne potpore korisniku Javno poduzeće "Međunarodni aerodrom Tuzla" d.o.o. Živinice, za pokriće dijela njegovih troškova poslovanja u 2014. godini, Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine na 25. sjednici, održanoj 29. prosinca 2014. godine, donijelo je sljedeće

RJEŠENJE

1. Odobrava se *ex post* državna potpora koja se dodjeljuje korisniku Javno poduzeće "Međunarodni aerodrom Tuzla" d.o.o. Živinice u obliku subvencije u iznosu od 430.000 KM za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, jer je sukladna Zakonu o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.
2. Ovo Rješenje bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Objašnjenje**1. Zahtjev za pokretanje postupka**

Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je 30. 10. 2014. godine, pod brojem: UP/I 07-26-1-13/14, Zahtjev Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, akt broj: 06-14-729/14 od 16.10.2014. godine, za odobrenje državne potpore u obliku subvencije u iznosu od 430.000 KM korisniku Javno poduzeće "Međunarodni aerodrom Tuzla" d.o.o. Živinice (u daljnjem tekstu: JP "Aerodrom Tuzla") za pokriće dijela njegovih troškova poslovanja u 2014. godini s ciljem unapređenja avioprometa Federacije BiH. Uz Zahtjev podnositelj je dostavio:

- popunjen Obrazac za prijavu programa državne potpore u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Obrazac prijave),
- Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava tekućeg transfera "Subvencije javnim poduzećima - unapređenje avioprometa Federacije BiH - JP "Aerodrom Tuzla" ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/14),
- Izvod iz Proračuna Federacije BiH za 2014. godinu - Razdjel 18 - Federalno ministarstvo prometa i komunikacija ("Službene novine Federacije BiH", broj 99/14),
- Bilanca stanja JP "Aerodrom Tuzla" na dan 31.12.2013. godine,
- Bilanca uspjeha JP "Aerodrom Tuzla" za 2013. godinu,
- Rješenje Općinskog suda u Tuzli o izmjenama podataka JP "Aerodrom Tuzla", broj: 032-0-Reg-14-001242 od 8. 8. 2014. godine,
- Obavijest Federalnog zavoda za statistiku o razvrstavanju pravne osobe prema klasifikaciji djelatnosti, broj: 07-32.5-935/14 od 18.8.2014. godine, za JP "Aerodrom Tuzla" i
- Potvrdu Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH za aerodrom za javnu uporabu, No: E-7-A-003, izdanu JP "Aerodrom Tuzla" 1.6.2009. godine.

U smislu članka 14. stavak (1) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Zakon), Federalno ministarstvo financija je svojim aktom dalo konsultativno mišljenje, broj: 06-14-729-4/14 od 27.10.2014. godine, na prijavu državne potpore od Federalnog ministarstva prometa i komunikacija za dodjelu subvencije JP "Aerodrom Tuzla", te uz to mišljenje dostavilo Vijeću navedene privitke i Obrazac prijave, shodno odredbi članka 12. stavak (2) Zakona.

Uvidom u podneseni zahtjev, Vijeće je utvrdilo da on nije kompletan, odnosno da ne sadrži sve dokumente neophodne za njegovu ocjenu i donošenje odluke iz članka 12. stavak (3) Zakona, te je zatražilo od Federalnog ministarstva prometa i komunikacija dopunu aktom broj: UP/I 07-26-1-13-1/14.

Podnositelj Zahtjeva je putem faksa i elektroničke pošte 17. i 18.12.2014. godine Vijeću dostavio dopunu dokumentacije za prijavu državne potpore u kojoj su dostavljeni sljedeći dokumenti:

- Informacija Federalnog ministarstva prometa i komunikacija o broju putnika i operacija s Međunarodnog aerodroma Tuzla za 2012. i 2013. godinu,
- Ugovor o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima, broj: 04-02-2-216-3/14, zaključen 25.6.2014. godine između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i JP "Aerodrom Tuzla",

- Rješenje Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH, broj: 02-29-2-UP1-103-6/09 od 1.6.2009. godine,
- Zahtjev JP "Aerodrom Tuzla" za transfer odobrenih namjenskih sredstava, broj: 01/II-40/14 od 15.7.2014. godine, i
- Izvješće Federalnog ministarstva financija o povijesti plaćanja dobavljača u razdoblju od 18.7.2014. do 29.7.2014. godine.

Vijeće je po službenoj dužnosti od Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi BiH pribavilo podatke iz Zrakoplovnih informacija - AIP Bosne i Hercegovine o vremenu otvorenosti Međunarodnog aerodroma Tuzla.

2. Primijenjeni propisi

Osim Zakona, Vijeće je u postupku uzelo u obzir propise Bosne i Hercegovine i propise Europske unije. Relevantni primijenjeni propisi BiH su: Uredba o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 99/13) (u daljnjem tekstu: Uredba), Zakon o zrakoplovstvu BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09) i Pravilnik o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora ("Službeni glasnik BiH", br. 28/05, 20/11 i 76/14).

Sukladno odredbi članka 3. Uredbe kojom je propisano da se državna potpora dodjeljuje ako program ili pojedinačni projekt državne potpore zadovoljava uvjete propisane ovom uredbom, člankom 36. stavak 2. Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima, potpisanog 16. lipnja 2008. godine između Europske zajednice, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 - izdanje Međunarodni ugovori) (u daljnjem tekstu: Privremeni sporazum), i člankom 71. stavak 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europske zajednice i BiH (u daljnjem tekstu: SSP), Vijeće je obvezno da prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne potpore primjenjuje ne samo pravo BiH nego da na odgovarajući način primijeni i kriterije i uvjete koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice. Osim Uredbom, obveza primjene navedenih kriterija i uvjeta Vijeću je propisana odredbom članka 36. stavak 1. točka c) Privremenog sporazuma (članak 71. SSP-a) koji glasi: Konkurencija i druge ekonomske odredbe "1. Sljedeće je nespojivo s propisnim funkcioniranjem ovog sporazuma, u mjeri u kojoj može utjecati na trgovinu između Zajednice i Bosne i Hercegovine: (c) svaka državna potpora kojom se narušava ili prijeti narušavanju konkurencije davanjem prednosti određenim poduzećima ili određenim proizvodima.", te stavkom 2. istog članka koji glasi: "2. Svaka praksa suprotna ovom članku ocjenjivat će se na temelju kriterija koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici, posebno čl. 81., 82., 86. i 87. Ugovora o osnivanju Europske zajednice (u daljnjem tekstu: Ugovor o EZ) i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice."

Kako Uredbom nisu propisani kriteriji i uvjeti za dodjelu državne potpore za upravljanje aerodromima, Vijeće je u konkretnom slučaju, shodno članku 36. stavak 2. Privremenog sporazuma, uzelo u obzir i sljedeće propise Europske unije u vezi s dodjelom državne potpore aerodromima i zračnim prijevoznicima:

- Komunikaciju Komisije - Smjernice o državnoj potpori aerodromima i zračnim prijevoznicima (Službeni list Europske unije, serija C, broj 99, 4.4.2014.) [dalje: Komunikacija Komisije (2014/C 99/03)],

- Odluku Komisije, od 20. prosinca 2011., o primjeni članka 106. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na državnu potporu u obliku naknade za pružanje javnih usluga koje se dodjeljuju određenim poduzetnicima kojima je povjerenje obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa (Službeni list Europske unije, serija L, broj 7, 11.1.2012.) [dalje: Odluka Komisije 2012/21/EU],
- Presudu Europskog suda, od 24. srpnja 2003. godine, u slučaju "Altmark" [Case C-280/00, Altmark Trans GmbH and Regierungsprasidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH (Altmark judgment) - OJ C 226, 20.9.2003.].

3. Utvrđivanje činjenica

Na temelju dostavljenih podataka, Vijeće je u postupku utvrdilo sljedeće:

Nadležna tijela Bosne i Hercegovine i Federacije BiH povjerila su JP "Aerodrom Tuzla" obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa. Potvrda Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH za aerodrom za javnu uporabu, No: E-7-A-003 (u daljnjem tekstu: Potvrda za aerodrom), izdana JP "Aerodrom Tuzla", jeste akt na temelju kojega je navedenom poduzeću, kao operatoru Međunarodnog aerodroma Tuzla, povjerenje obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u razdoblju od 1.1.2014. do 31.12.2014. godine, sukladno Zakonu o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i Pravilniku o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora. Navedena potvrda izdana je JP "Aerodrom Tuzla" na temelju Rješenja kojim je utvrđeno da JP "Aerodrom Tuzla" ispunjava uvjete za izdavanje potvrde aerodromskog operatora za javnu uporabu na neograničeno razdoblje, koje je Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH (u daljnjem tekstu: BHDCA) donijela odlučujući po zahtjevu JP "Aerodrom Tuzla" kao operatora Međunarodnog aerodroma Tuzla. Naime, shodno odredbama članka 5. Pravilnika o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora, za aerodrom kome je izdana potvrda za javnu uporabu u Zrakoplovnim informacijama AIP-a BiH mora biti navedeno vrijeme otvorenosti i aerodrom mora u to vrijeme biti dostupan svim osobama pod istim uvjetima. Sukladno Potvrdi za aerodrom, Rješenjem BHDCA o ispunjenosti uvjeta za izdavanje potvrde aerodromskog operatora za javnu uporabu i podacima iz Zrakoplovnih informacija AIP-a BiH, Međunarodni aerodrom Tuzla otvoren je za javni promet tijekom cijele godine i mora biti dostupan svim osobama pod istim uvjetima, i to: ponedjeljkom i petkom u vremenu od 7.30 do 9.30 sati, utorkom i subotom od 8.00 do 19.00 sati i srijedom i nedjeljom od 15.00 do 18.00 sati.

Člankom 3. Pravilnika o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora propisano je da termin "potvrda za aerodrom" znači potvrdu za rad aerodroma izdanu od odgovarajuće zrakoplovne vlasti, a da je "aerodromski operator" svaka fizička ili pravna osoba koja upravlja aerodromom. Odredbama članka 7. stavak (2) istog Pravilnika određeno je da je imatelj potvrde za aerodrom - operator aerodroma za javnu uporabu ujedno i vlasnik potvrde. Dok je člankom 8. istog Pravilnika propisano da je vlasnik potvrde za aerodrom obavezan poduzeti sve neophodne radnje i mjere kako bi aerodrom i zračni prostor koji čini sastavni dio aerodroma bio siguran za uporabu, te da osigura da aerodromski objekti, oprema i zaposleno osoblje rade sukladno uvjetima i pravilima potvrde za aerodrom.

Sukladno čl. 37. i 38. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, međunarodni i domaći zračni promet unutar BiH dozvoljen je samo aerodromima čiji operatori imaju potvrdu za

aerodrom izdanu od BHDCA, a da je jedan od uvjeta za dobijanje potvrde da je podnositelj zahtjeva operator aerodroma. Dok je člankom 40. istoga Zakona propisano da s potvrdom za aerodrom njen nositelj stiče pravo upravljati aerodromom na komercijalnoj osnovi i utvrđivati naknade za korištenje aerodroma i njegovih instalacija i objekata.

Proračunom Federacije BiH za 2014. godinu Vlada Federacije BiH obvezala se da će financijski podržati JP "Aerodrom Tuzla" u 2014. godini u iznosu od 430.000 KM. Sukladno odredbama članka 36. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, entiteti Bosne i Hercegovine imaju pravo i odgovornost za izgradnju i upravljanje aerodromima, te svoje navedeno pravo mogu prenijeti na bilo koju fizičku ili pravnu osobu. Navedena sredstva planirana u Proračunu Federacije BiH za 2014. godinu za subvenciju JP "Aerodrom Tuzla" kao operatoru Međunarodnog aerodroma Tuzla koji njime upravlja, Vlada Federacije BiH dodijelila je posredstvom Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, koje je u tu svrhu zaključilo Ugovor o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima s JP "Aerodrom Tuzla". Navedenim ugovorom, koji je izrađen na temelju Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava tekućeg transfera "Subvencije javnim poduzećima - unapređenje avioprometa Federacije BiH – JP "Aerodrom Tuzla", obvezuje se JP "Aerodrom Tuzla", među ostalim, i da će dodijeljena sredstva utrošiti za subvencioniranje dijela troškova: sirovina i materijala, energenata, zakupa, osiguranja, plaća i doprinosa, tekućeg održa-vanja objekata i opreme i naknade za korištenje DCS sustava, te da će nakon utroška sredstava sačiniti izvješće o utrošenim sredstvima transfera i dostaviti ga Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija. Također, prema odredbama istoga Ugovora, u slučaju nenamjenskog utroška sredstava iz ovoga ugovora, JP "Aerodrom Tuzla" obvezuje se da će izvršiti povrat prebačenih sredstava u budžet Federacije BiH sukladno odluci o povratu sredstava koju donosi Vlada Federacije BiH. Prema Izvješću Federalnog ministarstva financija o povijesti plaćanja dobavljača, a na Zahtjev JP "Aerodrom Tuzla" za transfer odobrenih namjenskih sredstava i sukladno članku 2. Ugovora, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija je 29.7.2014. godine navedena sredstva iz članka 1. istoga Ugovora, u iznosu od 430.000 KM, prebacilo na račun JP "Aerodrom Tuzla".

Shodno odredbama točke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03), moguće je da se u opravdanim slučajevima upravljanje u cijelosti nekim aerodromom smatra uslugama od općeg ekonomskog interesa, odnosno da to može biti slučaj kada bi dio područja koje aerodrom opskrbljuje, bez tog aerodroma, bio izoliran od ostatka Unije do takve mjere da bi to sprječavalo njegov socijalni i gospodarski razvitak, te da bi takva procjena trebala uzeti u obzir druge načine prijevoza, posebno brze željeznice ili pomorske veze koje se opskrbljuju trajektima i da u takvim slučajevima javna tijela mogu nametnuti obvezu pružanja javne usluge aerodromu kako bi se osiguralo da on ostane otvoren za komercijalni promet.

Sukladno odredbama točke 75. Komunikacije Komisije, državna potpora u obliku naknade za javne usluge izuzeta je od obveze o prijavljivanju predviđene u članku 108. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u daljnjem tekstu: UFEU) ako su ispunjeni zahtjevi postavljeni u Odluci Komisije 2012/21/EU.

Odredbama članka 2. stavak (1) točka e) i članka 3. Odluke Komisije 2012/21/EU propisano je da je državna potpora u obliku naknada za pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa za aerodrome, u kojima prosječni godišnji promet u

razdoblju od dvije (2) financijske godine koje prethode godini u kojoj je povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa ne prelazi 200.000 putnika, izuzeta od obveze o prijavljivanju predviđene u članku 108. stavak 3. UFEU-a ako su ispunjeni uvjeti postavljeni u ovoj odluci.

Navedeni uvjeti propisani u istoj odluci koje treba ispuniti kako bi se osiguralo ispunjenje uvjeta navedenih u članku 106. stavak (2) UFEU-a odnose se na ovlast za povjeravanje pružanja usluga od općeg ekonomskog interesa, iznos naknade, nadzor prekomjerne naknade i mogućnost njenog povrata. U članku 4. iste odluke navodi se sljedeće: "Obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa povjerava se predmetnom poduzetniku na temelju jednoga ili više pravnih akata, o čijem obliku može odlučiti svaka država članica. Taj akt ili akti moraju sadržavati naročito:

- (a) sadržaj i trajanje obveza pružanja javne usluge;
- (b) poduzetnika i, kada je primjereno, predmetno državno područje;
- (c) vrstu svih isključivih ili posebnih prava koja je tom poduzetniku dodijelilo nadležno tijelo;
- (d) opis mehanizma naknade i parametre za obračun, kontrolu i reviziju naknade;
- (e) mjere za izbjegavanje i povrat moguće prekomjerne naknade; i
- (f) pozivanje na ovu odluku."

Nadalje, u članku 5. iste odluke, među ostalim, propisane su odredbe o iznosu naknade za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, dok je u članku 6. propisan nadzor s ciljem izbjegavanja prekomjerne naknade.

Prema Informaciji Federalnog ministarstva prometa i komunikacija o broju putnika i operacija s Međunarodnog aerodroma Tuzla, u 2012. godini Međunarodni aerodrom Tuzla imao je promet od 4.191 putnika, a u 2013. godini promet od 61.513 putnika.

4. JP "Aerodrom Tuzla" - status, vlasnička struktura i poslovanje

Privredni subjekt JP "Aerodrom Tuzla" upisan je sudbenom registru Općinskog suda u Tuzli pod matičnim brojem subjekta upisa (MBS): 1-9924, JIB: 4209372030004, kao društvo s ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Živinicama, Gornje Dubrave bb.

Osnovna djelatnost JP "Aerodrom Tuzla" su, prije svega, usluge u zračnom prometu, te djelatnosti pobliže opisane u sudbenom registru kod subjekta upisa JP "Aerodrom Tuzla": zračni prijevoz putnika, zračni prijevoz robe, skladištenje robe, preтовar tereta, djelatnosti kateringa itd.

Upisani i uplaćeni osnovni kapital JP "Aerodrom Tuzla" iznosi 10.000 KM, a njegov osnivač i vlasnik je Tuzlanski kanton s udjelom od 100% učešća u osnovnom upisanom kapitalu.

Ukupan neto gubitak JP "Aerodrom Tuzla" u 2012. godini iznosi 142.638 KM, a u 2013. godini iznosi 119.231 KM.

Prema kategorizaciji iz točke 118. a) Komunikacije Komisije (2014/C 99/03), s prometom od 4.191 putnika u 2012. godini i 61.513 putnika u 2013. godini na Međunarodnom aerodromu Tuzla, JP "Aerodrom Tuzla" upravlja kategorijom aerodroma s godišnjim prometom do 200.000 putnika, iz čega proizlazi da navedeni privredni subjekt u velikoj mjeri neće moći pokriti svoje kapitalne troškove.

5. Donošenje odluke

Vijeće je razmatralo Zahtjev Federalnog ministarstva prometa i komunikacija na 25. sjednici, održanoj 29.12.2014.

godine. Prilikom donošenja odluke, Vijeće je uzelo u obzir cjelokupnu dokumentaciju.

S obzirom da je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, sukladno Ugovoru o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima, dodijelilo državnu potporu, sadržanu u predmetnom zahtjevu za odobrenje državne potpore, u obliku subvencije u iznosu od 430.000 KM korisniku JP "Aerodrom Tuzla" 29.7.2014. godine, što proizlazi iz Izvješća Federalnog ministarstva financija o povijesti plaćanja dobavljača, Vijeće je provelo postupak *ex post* odobrenja, sukladno članku 12. stavak (7) Zakona.

Naime, Vijeće je prvenstveno tijekom postupka trebalo utvrditi je li državna potpora u obliku subvencije korisniku JP "Aerodrom Tuzla", koja se odnosi na pokriće dijela njegovih troškova poslovanja u 2014. godini, predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavak (1) Zakona.

Prilikom utvrđivanja je li državna potpora u obliku subvencije za pokriće dijela troškova poslovanja JP "Aerodrom Tuzla" u 2014. godini predstavlja državnu potporu, Vijeće je razmotrilo jesu li ispunjeni svi uvjeti iz članka 3. stavak (1) Zakona, odnosno je li riječ o transferu državnih sredstava; jesu li sredstva pomoć koja korisniku potpore donose ekonomsku prednost koju on ne bi ostvario kroz svoje redovito i normalno poslovanje; dodjeljuju li se predložena sredstva korisniku na selektivnoj osnovi i je li dodjelom predloženih sredstava postoji mogućnost narušavanja tržišne konkurencije davanjem prednosti na tržištu korisniku državne potpore, posebice u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjavanje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine iz ovoga područja.

U konkretnom slučaju, utvrđeno je da naknada predstavlja državnu potporu, jer su ispunjeni svi uvjeti iz članka 3. stavak (1) Zakona. Naime, riječ je o transferu sredstava iz proračuna Federacije BiH, sredstva donose ekonomsku prednost koju korisnik ne bi mogao ostvariti kroz redovito i normalno poslovanje, sredstva se dodjeljuju na selektivnoj osnovi, postoji mogućnost narušavanja tržišne konkurencije na širem tržištu koje čini tržište BiH i Europske unije.

Međutim, u točki 67. Komunikacije Komisije navedeno je da, bez obzira na ispunjenje svih uvjeta prema kojima se naknada smatra državnim potporom, prema presudi Europskog suda u slučaju "Altmark", koja čini presedan glede toga, naknada za obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa ne predstavlja državnu potporu pod pretpostavkom da su ispunjena sljedeća četiri uvjeta iz navedene odredbe Komunikacije Komisije:

- a) poduzetniku koji prima naknadu mora zaista biti povjereno ispunjavanje konkretnih javnih usluga i te usluge moraju biti jasno određene,
- b) parametri na temelju kojih se naknada obračunava moraju se unaprijed utvrditi na objektivan i transparentan način,
- c) naknada ne smije prelaziti ono što je potrebno za pokrivanje svih ili dijela troškova nastalih pri izvršavanju obveza javne usluge, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumne dobiti za izvršenje tih obveza, te
- d) poduzetnik koji se zadužuje za ispunjavanje usluge od općeg interesa mora biti odabran putem postupka javnih nabava, a ukoliko poduzetnik koji treba izvršavati obveze javnih usluga, u konkretnom slučaju, nije odabran sukladno postupku javne nabave koji bi omogućio odabir ponuđača koji bi takve usluge mogao pružiti po najpovoljnijim uvjetima, visina

potrebne naknade mora se odrediti na temelju analize troškova koji bi pri izvršavanju tih obveza nastali u tipičnom poduzetniku kojim se dobro upravlja, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumnu dobit od izvršavanja tih obveza.

Vijeće je, primjenom navedenih uvjeta iz presude "Altmark" na JP "Aerodrom Tuzla", utvrdilo da nisu ispunjeni svi uvjeti da se u konkretnome slučaju naknada ne bi smatrala državnom potporom, jer navedeni privredni subjekt za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa nije izabran putem postupka javne nabave.

Budući da naknada koja se odnosi na obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa predstavlja državnu potporu, člankom 5. Zakona propisuje se opća zabrana davanja državne potpore koja narušava ili bi mogla narušiti tržišnu konkurenciju davanjem prednosti na tržištu korisnicima državne potpore bez obzira na oblik državne potpore u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Bosne i Hercegovine iz Privremenog sporazuma, dok su člankom 6. Zakona propisana izuzeća od opće zabrane, odnosno dozvoljene državne potpore.

Sukladno odredbama točke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03) kojim je propisano da je moguće da se u opravdanim slučajevima upravljanje u cijelosti nekim aerodromom smatra uslugama od općeg ekonomskog interesa, Vijeće je u postupku utvrđivalo postoji li u konkretnom slučaju mogućnost primjene izuzeća na temelju članka 6. stavak (1) točka c) Zakona, koji se odnosi na državne potpore pravnim i fizičkim osobama kojima je, sukladno posebnim pravilima, povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa ili dodijeljeno isključivo pravo obavljanja određenih djelatnosti ako bi u slučaju nepostojanja takve potpore ove osobe bile onemogućene u obavljanju posebnih zadataka koji su im povjereni i pod uvjetom da je državna potpora samo naknada za obavljanje i provedbu tih zadataka, te pod uvjetom da se time u većoj mjeri ne narušava tržišna konkurencija i ispunjavanje preuzetih međunarodnih obveza.

Da bi se na državnu potporu koja je u obliku subvencije namijenjena korisniku JP "Aerodrom Tuzla" moglo primijeniti izuzeće iz članka 6. stavak (1) točka c) Zakona, potrebno je ispuniti uvjete navedene u čl. 2., 3., 4., 5. i 6. Odluke Komisije 2012/21/EU, kako to proizlazi iz točke 75. Komunikacije Komisije.

Vijeće je u postupku utvrdilo da je Potvrda za aerodrom, izdana JP "Aerodrom Tuzla", prvi pravni akt na temelju kojega je JP "Aerodrom Tuzla", kao operatoru Međunarodnog aerodroma Tuzla, povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u razdoblju od 1.1.2014. do 31.12.2014. godine, sukladno Zakonu o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i Pravilniku o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora. Navedeno proizlazi iz članka 5. Pravilnika o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora i Rješenja BHDCA o ispunjenosti uvjeta za izdavanje potvrde aerodromskog operatora za javnu uporabu, u kojima se navodi da aerodrom kome je izdana potvrda za javnu uporabu, u konkretnom slučaju Međunarodni aerodrom Tuzla, mora u vrijeme otvorenosti, a to je, prema podacima iz Zrakoplovnih informacija AIP-a BiH, tokom cijele godine, i to: ponedjeljkom i petkom u vremenu od 7.30 do 9.30 sati, utorkom i subotom od 8.00 do 19.00 sati i srijedom i nedjeljom od 15.00 do 18.00 sati, biti dostupan svim osobama pod istim uvjetima, odnosno biti otvoren za javni promet.

Također je, sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora i Potvrdi za aerodrom, zaključeno da je operator Međunarodnog aerodroma Tuzla,

odnosno pravna osoba koja njome upravlja, JP "Aerodrom Tuzla", jer mu je izdana potvrda za aerodrom od BHDCA kojom je utvrđena njegova sposobnost za izvođenje operacija na aerodromu za javni promet, te je kao imatelj potvrde za aerodrom - operator aerodroma za javnu uporabu ujedno i vlasnik potvrde u smislu članka 7. stavak (2) ovoga pravilnika, pa je u tom svojstvu, sukladno članku 8. istoga Pravilnika, obavezan da poduzme sve neophodne radnje i mjere kako bi aerodrom i zračni prostor koji čini sastavni dio aerodroma bio siguran za uporabu, te da osigura da aerodromski objekti, oprema i zaposleno osoblje rade sukladno uvjetima i pravilima Potvrde za aerodrom.

Da je JP "Aerodrom Tuzla" kao imatelj potvrde za aerodrom operator Međunarodnog aerodroma Tuzla, odnosno da ima pravo njome upravljati, proizlazi iz čl. 37., 38. i 40. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, kojima je propisano da je međunarodni i domaći zračni promet unutar BiH dozvoljen samo aerodromima čiji operatori imaju potvrdu za aerodrom izdanu od BHDCA, da je jedan od uvjeta za dobivanje potvrde da je podnositelj zahtjeva operator aerodroma, te da s potvrdom za aerodrom njezin nositelj stiče pravo upravljati aerodromom na komercijalnoj osnovi i da utvrđuje naknade za korištenje aerodroma i njegovih instalacija i objekata.

Drugi pravni akt kojim je JP "Aerodrom Tuzla" povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u 2014. godini jest Proračun Federacije BiH za 2014. godinu kojim se Vlada Federacije BiH obvezala da će financijski podržati JP "Aerodrom Tuzla" u 2014. godini u iznosu od 430.000 KM za pokriće njegovih troškova poslovanja, jer, u skladu s odredbama članka 36. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, entiteti BiH imaju pravo i odgovornost za izgradnju i upravljanje aerodromima, te ovo pravo mogu prenijeti na bilo koju fizičku ili pravnu osobu. Iz ovoga proizlazi da se cjelokupno upravljanje Međunarodnim aerodromom Tuzla, povjereno JP "Aerodrom Tuzla", smatra uslugom od općeg ekonomskog interesa, jer da Vlada Federacije BiH ne financira njegov rad, JP "Aerodrom Tuzla" ne bi moglo poslovati zbog malog prometa, pa bi u tom slučaju područje Federacije BiH koje pokriva Međunarodni aerodrom Tuzla bez ovoga aerodroma bilo izolirano od Europske unije, jer s njom nije povezano brzim željeznicama ili pomorskim vezama, što bi sprječavalo gospodarski i socijalni razvoj toga područja, ali i cijele Federacije BiH. Navedeno je sukladno odredbama točke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03).

Također, Vijeće je na temelju Ugovora o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima, zaključenog između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i JP "Aerodrom Tuzla", koji predstavlja treći pravni akt kojim je JP "Aerodrom Tuzla" povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u 2014. godini, i bilance stanja i uspjeha navedenog poduzeća utvrdilo da iznos naknade ne premašuje iznos koji je nužan za pokrivanje troškova nastalih prilikom izvršenja obveze pružanja javnih usluga, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumnu dobit prilikom ispunjavanja navedenih obveza, da su navedenim ugovorom određeni parametri za obračun, kontrolu i reviziju naknade za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, kao i da će Federalno ministarstvo prometa i komunikacija pratiti njegovo izvršenje i kontrolu sredstava putem izvješća o utrošenim sredstvima transfera i na taj način osigurati da ne dođe do nenamjenskog trošenja sredstava i isplate prekomjerne naknade, te da će se od JP "Aerodrom Tuzla", u slučaju nenamjenskog trošenja sredstava, zahtijevati da u proračun Federacije BiH vrati iznos naknade koji je primio. Navedeno je sukladno odredbama čl. 5. i 6. Odluke Komisije.

Na kraju je Vijeće, s obzirom na to da promet putnika u 2012. iznosi 4.191 putnik, a u 2013. godini 61.513 putnika, utvrdilo da državna potpora koja je dodijeljena u obliku subvencije korisniku JP "Aerodrom Tuzla" za pokrivanje dijela njegovih troškova poslovanja ne narušava u većoj mjeri konkurenciju i ispunjavanje međunarodnih obveza BiH, kao i da ispunjava uvjete propisane odredbama članka 2. stavak (1) točka e) i članka 3. Odluke Komisije 2012/21/EU kojima je propisano da se državna potpora u obliku naknada za pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa za aerodrome u kojima prosječni godišnji promet u razdoblju od dvije (2) finansijske godine koje prethode godini u kojoj je povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa ne prelazi 200.000 putnika izuzeta od obveze o prijavljivanju predviđene u članku 108. stavak 3. UFEU-a ako su ispunjeni uvjeti postavljeni u ovoj odluci.

Slijedom navedenoga, Vijeće je u postupku utvrdilo da je na državnu potporu u obliku subvencije koja je dodijeljena poduzeću JP "Aerodrom Tuzla", i to u iznosu od 430.000 KM, moguće primijeniti izuzeće iz članka 6. stavak (1) točka c) Zakona koje se odnosi na državnu potporu namijenjenu obavljanju usluga od općeg ekonomskog interesa, odnosno da je riječ o dozvoljenoj državnj potpori koju nije potrebno prijavljivati Vijeću na odobrenje.

Međutim, budući da je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija podnijelo zahtjev za ocjenu državne potpore, Vijeće je, sukladno navedenome, odlučilo kao u dispozitivu ovoga Rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovoga Rješenja.

Broj UP/I 07-26-1-13-6/14

29. prosinca 2014. godine

Istočno Sarajevo

Predsjedateljica

Vijeća za državnu potporu BiH

Mira Vujeva, v. r.

Na osnovu člana 12. stav (3) tачка a) Zakona o систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 10/12) и члана 193. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 и 41/13), рјешавајући у поступку оцјене усклађености државне помоћи са прописима о државној помоћи, покренутом на основу Захтјева Федералног министарства промета и комуникација за одобрење државне помоћи кориснику Јавно предузеће "Међународни аеродром Тузла" д.о.о. Живинице, за покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години, Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине на 25. сједници, одржаној 29. децембра 2014. године, донио је сљедеће

РЈЕШЕЊЕ

1. Одобрава се *ex post* државна помоћ која се додјељује кориснику Јавно предузеће "Међународни аеродром Тузла" д.о.о. Живинице у облику субвенције у износу од 430.000 КМ за обављање услуге од општег економског интереса, јер је у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
2. Ово рјешење биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

1. Захтјев за покретање поступка

Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет) за примио је 30.10.2014. године, под бројем: УП/И 07-26-1-13/14, Захтјев Федералног министарства промета и комуникација, акт број: 06-14-729/14 од 16.10.2014. године, за одобрење државне помоћи у облику субвенције у износу од 430.000 КМ кориснику Јавно предузеће "Међународни аеродром Тузла" д.о.о. Живинице (у даљем тексту: ЈП "Аеродром Тузла") за покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години са циљем унапређења авио-саобраћаја Федерације БиХ. Уз Захтјев подносилац је доставио:

- попуњен Образац за пријаву програма државне помоћи у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Образац пријаве),
- Одлуку о усвајању Програма утрошка средстава текућег трансфера "Субвенције јавним предузећима - унапређење авио-саобраћаја Федерације БиХ - ЈП "Аеродром Тузла" ("Службене новине Федерације БиХ", број 46/14),
- Извод из Буџета Федерације БиХ за 2014. годину - Раздјел 18 - Федерално министарство промета и комуникација ("Службене новине Федерације БиХ", број 99/14),
- Биланс стања ЈП "Аеродром Тузла" на дан 31.12.2013. године,
- Биланс успјеха ЈП "Аеродром Тузла" за 2013. годину,
- Рјешење Општинског суда у Тузли о измјенама података ЈП "Аеродром Тузла", број: 032-0-Рег-14-001242 од 08.08.2014. године,
- Обавјештење Федералног завода за статистику о разврставању правног лица према класификацији дјелатности, број: 07-32.5-935/14 од 18.08.2014. године, за ЈП "Аеродром Тузла" и
- Потврду Дирекције за цивилно ваздухопловство БиХ за аеродром за јавну употребу, Но: Е-7-А-003, издату ЈП "Аеродром Тузла" 01.06.2009. године.

У смислу члана 14. став (1) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Закон), Федерално министарство финансија је својим актом дало консултативно мишљење, број: 06-14-729-4/14 од 27.10.2014. године, на пријаву државне помоћи од Федералног министарства промета и комуникација за додјелу субвенције ЈП "Аеродром Тузла", те уз то мишљење доставило Савјету наведене прилоге и Образац пријаве, сходно одредби члана 12. став (2) Закона.

Увидом у поднесени захтјев, Савјет је утврдио да он није комплетан, односно да не садржи све документе неопходне за његову оцјену и доношење одлуке из члана 12. став (3) Закона, те је затражио од Федералног министарства промета и комуникација допуну актом број: УП/И 07-26-1-13-1/14.

Подносилац Захтјева је путем факса и електронске поште 17. и 18.12.2014. године Савјету доставио допуну документације за пријаву државне помоћи у којој су достављени сљедећи документи:

- Информација Федералног министарства промета и комуникација о броју путника и операција са Међународног аеродрома Тузла за 2012. и 2013. годину,